

Докато в социалистическите страни тя варира между 20 и 29 на 1,000 жители, в капиталистическите страни е между 15 и 19.

Намалението на раждаемостта представлява само по себе си известна обществена опасност, която в никой случай не трябва да се игнорира. Хората са необходим елемент в условията на материалния живот на обществото. Без известен минимум хора животът на обществото е невъзможен.

Възпроизводството на населението зависи от общественно-икономическите условия, т. е. от икономическите закони на обществения строй, при който живее и се развива самото население. На всеки особен исторически начин на производство са свойствени негови особености, имащи историческо значение, закони за населението, което ще рече, че на капитализма е свойствен един закон за населението, а на социализма — друг. Това обаче не означава, че съществуващите различия са право противоположни, че щом раждаемостта при капитализма намалява, при социализма трябва да расте. Фактите показват, че раждаемостта намалява и при капиталистическия обществен строй, и при социалистическия. Общото намаление на раждаемостта дава основание да се мисли, че то е последица от културния напредък на човечеството, който по пътя на безспирното увеличаване на човешките нужди, намаляването на детската смъртност, еманципацията на жената, атеизма и пр. създава подбуди за ограничаване на раждаемостта и прави физически възможен този прелом във възпроизводството на населението. Усъвършенствването и поевтиняването на средствата за предпазване от бременност и развитието на медицината, която изнамери способи за прекъсване на бременността без опасност за живота на жената, позволяват широко предпазването и абортите, което води до намаляване на раждаемостта.

И наистина, като се проследи динамиката на раждаемостта и се съпостави с културното развитие на човечеството, не е трудно да се разбере, че помежду им съществува обратна зависимост. Повдигането на културното ниво се предава от богатите на бедните слоеве на обществото, от града на селото, от промишлените на селскостопанските страни. По същия път се разпространява и намалението на раждаемостта. Тази зависимост между културата и раждаемостта се потвърждава и от статистическите данни в таблица 2.

2. Процент на грамотното население над 7 години и коефициент на раждаемост в България

Година на преброявания	В градовете		В селата		Общо	
	грамотност	раждаемост	грамотност	раждаемост	грамотност	раждаемост
1905	58·9	32·1	28·4	45·9	34·8	43·5
1910	64·3	30·7	36·3	43·9	42·0	41·7
1920	71·3	31·7	47·8	42·0	52·7	39·9
1926	75·6	27·5	55·1	39·9	59·6	37·4
1934	79·3	21·3	62·9	32·5	66·5	30·1
1946	85·5	24·6	72·3	25·9	75·6	25·6
1956 ¹	92·7	18·2	84·0	20·0	86·9	19·5

¹ По предварителни данни